

Kitab Daniel - Nomêr Sangalas Puluh

Ngudhari “Daily”: Pamariksaan Sajarah tumrap Kontroversi lan Kontradiksi

Jeff Pippenger

2024-02-23

Menawa panjenengan mirsani kanthi premati pethikan pungkasan ing artikel sadurungé, panjenengan mesthi wis mirsani sumber asli saka pethikan mau kang kapanggih ing buku *Early Writings*, kang miturut pangandikané A. G. Daniells wis digawa déning dhèwèké nalika wawancara babagan “the daily” karo Sister White ing taun 1910. Wong-wong kang makarya kanggo netepaké “goroh” manawa “the daily” iku nggambarake pelayanan Kristus ing papan suci mbutuhaké kanggo ngrusak panyokongan Sister White kang langsung lan cetha marang pamawas kang bener, yaiku pamawas kang diwènèhaké marang wong-wong kang nglairaké swara seruan jam pangadilan. “Goroh” kang padha reka iku yaiku manawa siji-sijiné pepènget kang dipratélakaké Sister White kanthi tinemu mung pepènget ngenani netepaké wektu. Iku sing diupayakaké Arthur White kanggo diteguhaké ing biografiné, lan iku uga sing lagi diupayakaké bapaké, putrané Ellen White, lan Daniells kanggo dibuktèkaké lumantar wawancara kang direka-reka mau.

Kados sampun kacathet sadèrèngipun, boten wonten cathetan bab wawancara punapa kemawon antawisipun Sister White lan Daniells ngenani bab “the daily.” Wawancara ingkang dipun anggep wonten punika namung dipun aturaken ing taun 1931. Menawi Sister White saèstu sampun nyarujuki pandhangan Daniells ingkang nyimpang babagan “the daily” wonten ing satunggaling wawancara ing taun 1910, punapa sababipun piyambakipun, inggih punika satunggaling tiyang ingkang miturut pratandha Sister White kebak semangat nglajengaken pandhanganipun, meneng waé bab panyarujukipun punika ngantos selang satunggal likur taun? Punika dudu wawancara, nanging rekaan.

Panemuan wawancara kuwi dimaksudaké kanggo nempataké konteks saka pratelan dheweke bab “kang saben dina” kaya-kaya iku mung prakara sambilan tumrap pepélingé nglawan netepaké wektu, lan Arthur White wis ninggalaké tapak-tangané ing goroh kuwi lumantar cara dheweke nyuguhaké sajarah ing taun 1931. Minangka wong Kristen, mesthiné dheweke mung nglapuraké sajarah kuwi kanthi prasaja, lan ninggalaké révisionisme sajarah metu saka prakara iki. Kita mungkasi artikel pungkasan kanthi pethikan saka taun 1850, kang dadi asalé pethikan ing *Early Writings*. Pratelan kuwi sepisanan katon ing taun 1850, ing *Review*, banjur muncul manèh ing buku *Experience and Views*. Kaping teluné pratelan kuwi katon ing buku *Early Writings*, nanging ing évolusi tumuju buku *Early Writings* ana sawatara owah-owahan kang kelakon. Nanging, kita ora bakal ngandika yèn akèh tulisan Rohing Ramalan wis diganti kaya sing diklaim déning sawatara wong ing upayané kanggo ndiskrédhitaké pakaryané.

“Pangéran nedahaké marang aku yèn bagan taun 1843 iku katuntun déning astanipun, lan yèn ora ana pérangan siji waé saka iku sing kena diowahi; yèn angka-angka iku

pancèn kaya sing karsakaké déning Panjenenganipun. Astanipun ana ing sandhuwuré lan ndhelikaké sawijining kaluputan ing sawetara angka mau, supaya ora ana wong sing bisa weruh, nganti astanipun katundhung.”

“Banjur aku nyumurupi gegayutan karo ‘Daily,’ manawa tembung ‘sacrifice’ iku ditambahake déning kawicaksananing manungsa, lan ora kalebu ing naskah; lan manawa Pangéran maringi pamawas kang bener bab iku marang wong-wong kang nglairaké sesambat bab jam pangadilan. Nalika kasawijèn isih ana, sadurungé taun 1844, meh kabèh padha manunggal ing pamawas kang bener babagan ‘Daily;’ nanging wiwit taun 1844, sajroning kabingungan, pamawas-pamawas liyané wis dianut, lan pepeteng sarta kabingungan banjur ndhèrèk.” *Review and Herald*, November 1, 1850.

Pethikan iki wiwitané ana ing terbitan kanthi irah-irahan *The Present Truth* taun 1849, nanging dicithak ing *Review and Herald* ing sasi November 1850. Ing naskah asli, Sister White kanthi cetha nyatakake yèn dhèwèké lagi nulis sawetara prakara kang bubar katuduhaké déning Gusti marang dhèwèké, lan nalika panjenengan maca kabèh artikel iku, panjenengan bakal weruh akèh perkara kang dirembug. Ana kurang luwih rong puluh warna-warna perkara kang katuduhaké marang dhèwèké. Titik wigatié yaiku yèn ing artikel asli, perkara “the daily,” lan perkara “time setting” iku loro wahyu sing béda ngenani prakara-prakara kang katuduhaké marang dhèwèké.

Ing manuskrip asli, prakara-prakara mau diidentifikasi ana ing paragraf-paragraf kang béda. Nalika wacana iku dicithak manèh ing *Experience and Views*, para éditor nggabungaké paragraf ing ngendi Sister White nyengkuyung panemu para pelopor bab “the daily,” karo paragraf sabanjuré kang mènèhi pepènget supaya ora netepaké wektu. Nalika panjenengan maca naskah asliné, gatekna yèn penekanan diwènèhake marang sapérangan bab lumantar panganggoné Huruf Gedhé. Ing paragraf ing ngendi piyambakipun nyarujuki panemu para pelopor bab “the daily,” piyambakipun ngginakaké Huruf Gedhé kanggo tembung *Daily*, lan ing paragraf sabanjuré piyambakipun ngginakaké Huruf Gedhé kanggo tembung *Time*, kanthi mangkono nandhai sawijining pambédan langsung antarané loro bab kang diparingaké katingal marang piyambakipun.

“Para Sadulur Kakung lan Putri ingkang kinurmatan,

“Aku kepéngin maringi marang kowé sawijining gambaran cekak bab apa kang bubar kaparingaké déning Gusti marang aku lumantar wahyu. Aku diparingi weruh kaéndahané Gusti Yésus, lan katresnan kang diduwèni para malaékat siji marang sijiné. Malaékat mau ngandika—Apa kowé ora bisa nyumurupi katresnané?—tinutna iku. Mangkono uga umaté Allah kudu padha tresna siji marang sijiné. Luwih becik pialané tiba marang awakmu dhéwé tinimbang marang sadulur. Aku weruh yèn pawarta, ‘adolana apa kang kokduwèni lan paoa sedhekah,’ déning sawatara wong ora diwènèhake ing pepadhangé kang cetha; yèn ancas sejati saka pangandikané Sang Juru Slamet kita durung dipratélakaké kanthi cetha. Aku weruh yèn ancas saka adol iku dudu kanggo maringi marang wong-wong kang bisa nyambut gawé lan nyukupi uripé dhéwé; nanging kanggo nyebarake kayektèn. Iku dosa nyengkuyung lan nyenengaké wong-wong kang

bisa nyambut gawé supaya urip nganggur. Sawatara wong wis semangat rawuh ing sakèhé patemon; dudu kanggo ngluhuraké Allah, nanging merga ‘roti lan iwak.’ Wong-wong mangkono luwih becik ana ing omah nyambut gawé nganggo tangané, ‘pakaryan kang becik,’ kanggo nyukupi kabutuhan kulawargané, lan supaya duwé sawatara kanggo diparingaké guna nyengkuyung prakara aji saka kayektèn jaman saiki.

“Ana sawetara wong, kaya kang dakdeleng, wus kaliru ing ndedonga supaya wong lara waras ana ing ngarepé wong-wong kang ora pracaya. Manawa ana ing antarané kita wong lara, lan ngundang para pinituwa pasamuwan supaya ndedongakaké wong iku, manut Yakobus 5:14, 15, kita kuduné ngetutaké tuladha Gusti Yésus. Panjenengané ngetokaké wong-wong kang ora pracaya saka ing kamar, banjur nambani wong lara; mulané kita uga kudu ngupaya kapisah saka rasa ora pracaya saka wong-wong kang ora duwé iman, nalika kita ndedonga kanggo wong-wong lara ing antarané kita.

“Banjur aku dituding bali marang wektu nalika Gusti Yesus ngasta para muridé lunga piyambakan menyang sawijining kamar ing dhuwur, lan dhisik ngumbahi sikilé, banjur maringi wong-wong mau mangan roti sing wis dipethak, minangka pralambang badané kang kasuwèk, lan sari woh anggur minangka pralambang getihé kang katumpahaké. Aku weruh yèn kabèh wong kudu tumindak kanthi pangerten, lan ndhèrèk tuladha Gusti Yesus ing prekara-prekara iki, lan nalika nindakaké pranatan-pranatan iki, kudu kapisah sabisa-bisané saka wong-wong kang ora pracaya.”

“Banjur kula kaparingi pratélan bilih pitung pageblug pungkasan badhé kawutahakên, sasampunipun Gusti Yésus nilar Sanggar Suci. Malaékat ngandika—Puniku bebenduning Allah lan Sang Cempening Allah ingkang njalari karusakan utawi pejahipun tiyang-tiyang duraka. Nalika swaraning Allah kapiyeng, para suci badhé dados rosa lan nggegirisi kados wadyabala mawa panji-panji; nanging ing wekdal punika piyambakipun boten nindakakên paukuman ingkang kaserat. Kaleksananipun paukuman punika badhé dumados ing pungkasaning 1000 taun.”

“Sawisé para suci kaowahi dadi ora kena mati, lan kasarèkaké bebarengan munggah, lan nampa clempungé, makuthané, lan sapituruté, sarta lumebu ing Kutha Suci, Gusti Yésus lan para suci banjur lenggah ngadili. Kitab-kitab kabukak, yaiku kitab kauripan lan kitab pati; kitab kauripan ngemot pakaryan beciké para suci, lan kitab pati ngemot pakaryan ala wong-wong duraka. Kitab-kitab iki banjur dicocogaké karo kitab pranatan, yaiku Kitab Suci, lan miturut iku wong-wong mau diadili. Para suci, sajroning sarujuk karo Gusti Yésus, netepaké paukuman marang wong duraka sing wis mati. Lah delengen! pangandikané malaékat, para suci lenggah ngadili, sarujuk karo Gusti Yésus, lan maringi marang saben wong duraka miturut pakaryan sing ditindakaké ana ing badan, lan ing jejere asmané kacathet apa sing kudu ditampa nalika paukuman iku kaleksanan. Iki, miturut apa sing dakdeleng, iku pakaryané para suci bebarengan karo Gusti Yésus ing Kutha Suci sadurungé kutha iku tumedhak menyang bumi, sajroning 1000 taun. Banjur ing pungkasaning 1000 taun, Gusti Yésus, para malaékat, lan kabèh para suci sing ana bebarengan karo Panjenengané, nilar Kutha Suci, lan nalika Panjenengané lagi tumedhak menyang bumi bebarengan karo wong-wong mau, wong

duraka sing wis mati diuripaké menèh, lan banjur wong-wong sing temenan ‘njojoh Panjenengané,’ sawisé diuripaké menèh, bakal weruh Panjenengané saka kadohan ing sakehing kamulyané, bebarengan karo para malaékat lan para suci, lan wong-wong mau bakal nangisi Panjenengané. Wong-wong mau bakal weruh tandha paku ana ing tangané lan sikilé, lan papan ing ngendi tumbak wus nusuk lambungé. Tandha paku lan tumbak iku ing wektu iku bakal dadi kamulyané. Ing pungkasaning 1000 taun iku Gusti Yésus jumeneng ana ing Gunung Zaitun, lan gunung iku pecah dadi loro, lan dadi tanah rata kang amba banget, lan wong-wong sing mlayu ing wektu iku yaiku wong duraka sing nembe waé diuripaké menèh. Banjur Kutha Suci tumedhak lan mapan ana ing tanah rata iku.”

“Banjur Iblis ngebaki wong-wong duraka sing wus katangèkaké mau nganggo rohé. Dhèwèké ngapusi lan mbujuk wong-wong mau yèn bala tentara ing Kutha iku sithik, déné bala tentarane dhéwé akèh, lan yèn wong-wong mau bisa ngalahaké para suci sarta ngrebut Kutha iku. Nalika Iblis lagi nglumpukaké bala tentarane, para suci ana ing sajroning Kutha, nyawang kaéndahan lan kamulyaning Firdaus Allah. Gusti Yésus ana ing ngarep wong-wong mau, nuntun wong-wong mau. Dumadakan Sang Juru Slamet kang endah iku ora ana manèh ana ing tengahing golongan kita; nanging ora suwé banjur kita krungu swarané kang endah, ngandika, ‘Mara, hé kowé kang kaberkahan déning Ramaku, tanpa warisana Kraton kang wus kasawiyakaké kanggo kowé wiwit madegé jagad.’ Kita padha nglumpuk ana ing sakupengé Gusti Yésus, lan pas Panjenengané nutup gapuraning Kutha, ipat-ipat kaucapaké marang wong-wong duraka. Gapura-gapura iku katutup. Banjur para suci nggunakaké swiwiné lan munggah menyang pucaking témboking Kutha. Gusti Yésus uga ana bebarengan karo wong-wong mau; makuthané katon padhang lan mulya. Iku makutha sajroning makutha, cacahé pitu. Makutha-makuthané para suci iku saka emas kang paling murni, kaendahan déning lintang-lintang. Pasuryané sumorot kamulyan, awit wong-wong mau ana ing gambaré Gusti Yésus kang nyata; lan nalika wong-wong mau munggah, sarta bebarengan obah menyang pucaking Kutha, aku kababar dening kaéndahaning pandeleng iku.”

“Banjur wong-wong duraka weruh apa kang wis padha ilangaké; lan geni kaparingaké saka Gusti Allah tumiba marang wong-wong mau, lan ngentèkaké wong-wong mau. Iki dadi Palakuning Pangadilan. Wong-wong duraka banjur nampa ganjaran kaya kang wis ditetepaké marang wong-wong mau déning para suci ing kasarasan karo Gusti Yesus sajrone 1000 taun. Geni kang padha saka Gusti Allah, kang ngentèkaké wong-wong duraka, uga nyucekaké saklumahing bumi. Gunung-gunung kang remuk lan suwek padha lebur déning panas kang banget, mangkono uga atmosfer, lan sakehing damèn kabèh kaobong entèk. Banjur warisan kita kabukak ana ing ngarepé kita, mulya lan endah, lan kita marisi saklumahing bumi kang wis katitahaké anyar. Kita kabèh padha surak kanthi swara banter, Kamulyan, Alleluia.”

“Aku uga weruh manawa para pangon kudu rembugan karo wong-wong kang miturut alesan pantes diprecaya, yaiku wong-wong kang wis ana ing sajroning sakehing pekabaran, lan teguh ing sakehing kayekten jaman saiki, sadurunge padha ndhukung titik anyar apa bae kang wigati, kang bisa uga miturut panemuné didhukung déning

Kitab Suci. Mangkono para pangon bakal sampurna manunggal, lan pasawijining para pangon iku bakal kaestokake déning pasamuwan. Lakuning tumindak kang mangkono, miturut apa kang dakdeleng, bakal nyegah pasulayan-pasulayan kang nggawa cilaka, lan banjur ora bakal ana bebaya manawa pepanthan kang aji iku kabedhah, lan wedhus-wedhusé buyar, tanpa pangon.”

“23 September, Gusti nedahaké marang aku yèn Panjenengané wis nguluraké asta-Né kaping pindho kanggo mulihaké turahan umaté, lan yèn usaha-usaha kudu dilipatgandakaké ing mangsa panglumpuking iki. Ing mangsa panyebaran, Israel kasabet lan kaoyak-oyak; nanging saiki ing mangsa panglumpukan Gusti Allah bakal nambani lan mbebedhag wong-wongé. Ing mangsa panyebaran, usaha-usaha kang katindakaké kanggo nyebaraké kayektèn namung ngasilaké pangaribawa sathithik, ngrampungaké sathithik utawa malah ora ana apa-apané; nanging ing mangsa panglumpukan, nalika Gusti Allah wus ngastanaké asta-Né kanggo nglumpukaké umaté, usaha-usaha kanggo nyebaraké kayektèn bakal ngasilaké paédah kaya kang wis kaajokaké. Kabèh wong kudu manunggal lan semangat ing pakaryan iki. Aku weruh yèn iku sawijining kawirangan manawa ana wong nyebut mangsa panyebaran minangka tuladha kanggo nuntun kita saiki ing mangsa panglumpukan; awit manawa Gusti Allah ora nindakaké luwih akèh kanggo kita saiki tinimbang kang Panjenengané tindakaké nalika semana, Israel ora bakal tau kalumpukaké. Kayektèn iku padha wigatiné diterbitaké ing sawijining koran, kaya déné diwartakaké.”

“Gusti nduduhaké marang aku yèn bagan taun 1843 iku dipunarah déning tangané, lan yèn ora ana pérangan siji waé saka iku kang kena diowahi; yèn angka-angkane iku kaya kang dipengkèni déning Panjenengané. Yèn tangané ana ing sandhuwuré lan ndhelikaké sawijining kaluputan ing sawenèh angka, satemah ora ana wong kang bisa ndeleng iku, nganti tangané kapundhut.”

“Banjur aku weruh gegayutan karo ‘Daily,’ manawa tembung ‘sacrifice’ iku ditambahaké déning kawicaksananing manungsa, lan dudu pérangan saka teks; lan manawa Gusti maringaké pangerten sing bener bab iku marang wong-wong sing nglairaké sesambat bab jam pangadilan. Nalika karukunan isih ana, sadurungé taun 1844, meh kabèh padha manunggal ing pangerten sing bener bab ‘Daily;’ nanging wiwit taun 1844, ing sajroning kabingungan, panemu-panemu liyané wis ditampa, lan pepeteng sarta kabingungan banjur nututi.

“Gusti ngatingalaken dhateng kula bilih wektu dèrèng dados pacoban wiwit taun 1844, lan bilih wektu boten badhé malih dados pacoban salawas-lawasipun.

“Banjur kawigatosanku katuntun marang sapérangan wong kang ana ing kasalahan gedhé, yaiku manawa para suci isih kudu lunga menyang Yerusalem Lawas, lsp., sadurungé Gusti rawuh. Pamanggih mangkono iku cetha mréntahaké supaya pikiran lan kaprabon kita dialihaké saka pakaryané Allah ing wektu saiki, ing sangisoring piwulangé malaékat katelu; amarga manawa kita kudu lunga menyang Yerusalem, mula pikiran kita lumrahé bakal ana ing kana, lan sarana kita bakal ditahan saka kagunan liyané, supaya para suci bisa digawa menyang Yerusalem. Aku weruh manawa sebabé wong-wong mau

katilar mlebu ing kasalahan gedhé iki, yaiku awit padha durung ngakoni lan nilar kasalahan-kasalahane, kang wus padha dilakoni sajroning pirang-pirang taun kang kepungkur.” *Review and Herald*, November 1, 1850.

Pethikan punika dipunwiwiti kanthi pratelan, “Aku kepéngin maringi marang kowé sawijining gambaran cekak bab punapa ingkang Gusti sampun enggal nedahaké marang aku lumantar wahyu.” Ana sapérangan prakawis ingkang dipunaturaké, lan piyambakipun boten nggabung paragraf ingkang ngrembag “saben dinten” kaliyan paragraf salajengipun. Prakawis punika dipuntindakaké ing wekdal salajengipun déning para rédaktur ingkang nempataké pethikan punika wonten ing *Experience and Views*, lan sasampunipun punika ing *Early Writings*. Ing *Experience and Views*, para rédaktur boten nyakup wolung paragraf kapisan, lan nggabung paragraf-paragraf ingkang ngrembag bab punapa ingkang dipuntuduhaké dhateng piyambakipun ngenani “saben dinten” lan ngenani netepaké wekdal. *Experience and Views* dipunterbitaké ing taun 1851, lajeng *Early Writings* dipunterbitaké ing taun 1882.

Early Writings ing satemah ateges padha karo patang paragraf sing wis tau katampil ing *Experience and Views*, nanging ana siji pangecualian kang wigati. Ing *Experience and Views*, paragraf sapakara ukara siji sing ngrembug penyetapan wektu digandhèngake karo paragraf sadurunge sing ngrembug “the daily.” Banjur paragraf sing wiwitané ndherek sawisé paragraf kang ngrembug penyetapan wektu iku uga dilebokake. Ing *Early Writings*, sawijining paragraf sing asalé saka perangan liya ing *Experience and Views* dipasang ana ing antarané paragraf sing saiki ngrembug bebarengan “the daily” lan penyetapan wektu, kang wiwitané banjur diterusaké déning sawijining paragraf sing nerangake apa sebabé salah nindakake ziarah menyang Yerusalem lawas.

Paragraf sing dicopot saka kaca liya ing *Experience and Views*, banjur disisipaké menyang pérangan ing *Early Writings*, mung saya nambahi kabingungan bab “the daily” sing wis diwiwiti wiwit taun 1844. Paragraf iku ora ana ing carita asli Sister White ngenani wahyu kang ditampané.

“Gusti wis nedahaké marang aku yèn piwelingé malaékat katelu kudu lumaku, lan kudu diwartakaké marang para anaké Gusti kang kasebar, lan yèn piweling iku ora kena digandhèngaké marang wektu; awit wektu ora bakal dadi ujian menèh. Aku weruh yèn sawatara wong padha kaparingan semangat palsu kang njedhul saka martakaké wektu; yèn piwelingé malaékat katelu luwih kuwat tinimbang apa waé kang bisa diparingaké déning wektu. Aku weruh yèn piweling iki bisa ngadeg ing dhasaré dhéwé, lan yèn iku ora mbutuhaké wektu kanggo nguwataké, lan yèn iku bakal lumaku kanthi pangwasa kang rosa, lan nindakaké pakaryané, lan bakal dicekak ing kayektèn.” *Experience and Views*, 48.

Paragraf saka kaca patang puluh wolu ing **Experience and Views** dipunlebetaken sawisé paragraf ing **Early Writings**, ingkang sampun dipundamel kanthi nggabungaken kalih paragraf ingkang béda, lan punika maringi panegasan tumrap netepaken wekdal ingkang boten wonten ing narasi aslinipun.

Ing taun 1931, para priya sepuh jaman kuna sing mrentah umat ing Yerusalem ngrekayasa sawijining crita sing ngaku manawa Daniells wis wawancara karo Sister White ing taun 1910, lan ing paseksi sing diwenehaké Daniells, dhèwèké nyebut bagan 1843, lan ngendika manawa dhèwèké nuding marang papan suci sing sejatiné ora ana ing bagan iku, nalika dhèwèké lagi wawancara karo Sister White. Miturut crita iku, dhèwèké nggawa buku *Early Writings* bebarengan karo dhèwèké, lan nalika dhèwèké takon marang dheweke bab apa sing dimaksudaké déning dheweke, lan adhedhasar wangsulan-wangsulané, dhèwèké mung bisa nyimpulaké yèn pérangan sing nyengkuyung pandhangan para pelopor bab “the daily,” ing *Early Writings*, satemené minangka pepéling marang netepaké wektu. Rong puluh siji taun sawisé wawancara sing direkayasa iku lan nembelas taun sawisé sédaé wong-wong sing dikira diwawancara mau, Daniells nempataké paseksi iku menyang sajarah generasi katelu.

F. C. Gilbert punika satunggaling sarjana basa Ibrani, lan piyambakipun boten namung ndhukung pamanggih ingkang leres bab “the daily” minangka Paganisme amargi para pionir lan Ellen White ngendika mekaten. Piyambakipun mbéla punika adhedhasar pangertosan dhateng teks Ibrani ingkang sampun dipunginakaken déning nabi Daniel. Piyambakipun inggih punika sarjana basa Ibrani Advent ingkang pinunjul ing mangsa punika. Nalika pasulayan ngenani “the daily” ingkang dipunmajengaken déning Daniells lan Prescott tansaya ngrembaka, Gilbert dados salah satunggaling sarjana pinunjul ingkang jejeg nglindhungi posisi para pionir. Piyambakipun nate nindakaken wawancara kaliyan Ellen White tanggal 8 Juni 1910, lan salajengipun piyambakipun nyerat apa ingkang dipunrembag déning piyambakipun lan Sister White. Paseksenipun Daniells temenan saèstu kosokwangsul kaliyan paseksenipun F. C. Gilbert.

Ing jilid kaping rong puluh, kaca pitulas nganti rong puluh loro, saka *Manuscript Releases*, Sister White ngrembug pendirian Daniells lan Prescott babagan “daily”. Ukara-ukara sing panjenengan temokake ing laporan F. C. Gilbert ngenani wawancarané karo Ellen White meh padha persisé karo apa sing Sister White piyambak nyatakaké ing pethikan saka *Manuscript Releases*. Mulané, nganti pirang-pirang taun sadurungé *Manuscript Releases* diterbitaké lan diprawartakaké, ora ana paseksen ilahi sing cetha lan nyata kanggo mbantah utawa ndhukung pangakoné Daniells bab isi wawancara sing miturut omongané tau ditindakaké karo Sister White. Sing luwih wigati manèh, ora ana pambenaran ilahi tumrap pandangané sing kliru babagan “daily”. Lan sing luwih luwih wigati manèh, saiki sawisé *Manuscript Releases* kasedhiya—tetep waé ora ana pambenaran ilahi tumrap pandangané sing kliru babagan “the daily!”

Nanging ing jaman iki, Adventisme Laodikia mulang yèn Sister White ora nduwèni pendirian apa-apa bab “saben dinané”, kejaba yèn iku dudu “pitakonan ujian” lan kita kudu “meneng waé bab prakara iki”. Ana sawiji bab sing saiki wis kabalik, lan sing kabalik iku yaiku yèn pendirian kang sejati bab “saben dinané” saiki dadi panemu minoritas ana ing antarané umat Allah. Ing taun 1910, panemu minoritas iku panemuné Conradi sing lagi diusung déning Daniells lan Prescott, déné panemu mayoritas iku pendirian para pelopor.

Ing ngandhap punika punika pernyataanipun F. C. Gilbert ngenani wawancaranipun kaliyan Sister White, ingkang kedah dipunbandhingaken kaliyan Manuscript Releases, ingkang sampun dipunpasang kanthi jangkep, wonten ing artikel kaping wolung dasa setunggal saking seri The Book of Daniel punika.

“Daniells lan Prescott... ora bakal maringi para sadulur sepuh ing pakaryan iki kalodhangan babar pisan kanggo ngandika apa-apa.... Daniells ana ing kéné arep nemoni aku, nanging aku ora gelem nemoni dhèwèké.... Aku ora gelem ngandhani apa-apa marang dhèwèké bab prakara apa waé. Bab ‘daily’ sing lagi diupaya digawé gedhé déning wong-wong kuwi, bab kuwi pancèn ora ana apa-apane.... Nalika aku ana ing Washington, katon kaya ana sawijining prakara sing kaya nyarungi pikirané, lan aku kaya-kaya ora bisa ndemèk wong-wong mau. Kita ora kena ana gandhengané babar pisan karo pokok ‘daily’ iki... Aku wis ngerti yèn wong-wong kuwi bakal nglawan marang pesenku, temah wong-wong banjur ora bakal mikir yèn ana apa-apane pesenku. Aku wis nulis marang dhèwèké lan ngandhani yèn dhèwèké lagi nduduhaké dhiri ora pantes dadi présidhèn General Conference.... dudu wong sing pantes nyekel kaprésidhènan.”

“Manawa pesen ngenani ‘daily’ iki minangka pesen pangujian, mesthi Gusti wis nedahaké marang aku. Wong-wong iki ora weruh pungkasané saka wiwitané ing bab iki....Aku temenan ora gelem ketemu karo sapa waé saka antarané wong-wong mau sing melu tumindak ing pakaryan iki.

“Pepadhang sing diparingaké Gusti Allah marang aku yaiku yèn Sedulur Daniells wis suwé banget ngadeg ing kalungguhan Kepresidenan.... lan aku dipangandikani supaya aja manèh ngadani pacelathon karo dhèwèké bab prakara-prakara iki. Aku ora bakal nemoni Daniells bab prakara iku, lan aku ora bakal ngucapaké satembung waé karo dhèwèké. Wong-wong padha nyuwun marang aku supaya maringi wèwancara marang dhèwèké, nanging aku ora gelem.... Aku dipangandikani supaya ngélingaké umat kita supaya aja ana sesambungan apa-apa karo prakara sing lagi diwulangaké mau.... Aku dipenggak déning Pangéran supaya ora ngrungokaké iku. Aku wis ngandharaké yèn aku ora nduwèni rasa percaya sethithik waé marang iku.... Kabèh prakara sing lagi ditindakaké iki minangka siasat saka Iblis.” Laporan F. C. Gilbert bab sawijining wèwancara sing diparingaké Ellen White marang dhèwèké tanggal 8 Juni 1910.

Kita badhé nerusaké bab punika ing artikel salajengipun.

“Panjenengané sing ndeleng ngluwihi lumahing, sing maos manahé sakèhé manungsa, ngandika bab wong-wong sing wis nampani pepadhang kang gedhé: ‘Wong-wong mau ora nandhang kasusahan lan ora gumun merga saka kaanan moral lan rohaniné.’ ‘Malah, wong-wong mau wis milih dalané dhéwé, lan nyawané remen marang kanisthané. Aku uga bakal milih pangapusané, lan bakal ndhatengaké marang wong-wong mau apa sing dadi wediné; awit nalika Aku nimbali, ora ana siji waé kang mangsuli; nalika Aku ngandika, wong-wong mau ora gelem ngrungokaké: nanging wong-wong mau nglakoni piala ana ing ngarsaning Paningalku, lan milih apa sing ora dadi kasenenganingSun.’ ‘Gusti Allah bakal ngutus marang wong-wong mau panyasar kang rosa, supaya

wong-wong mau precaya marang goroh,' amarga wong-wong mau ora nampani katresnan marang kayektèn, supaya padha kapitulungan rahayu,' 'nanging padha remen marang piala.' Yesaya 66:3, 4; 2 Tesalonika 2:11, 10, 12.

“Guru swarga mau pitakon: ‘Apa panipuning kang luwih kuwat sing bisa nyasaraké pikiran kajaba pepura yèn kowé lagi mbangun ing dhasar kang bener lan yèn Gusti Allah nampani pakaryanmu, déné sajatiné kowé lagi nglakokaké akèh prakara miturut kawicaksanan donya lan lagi nglakoni dosa marang Yehuwah? Dhuh, iku panipuning gedhé, kasasar kang nggegirisi lan ngrebut pikiran, nalika wong-wong sing tau wanuh marang kayektèn, klèru nyangka yèn wujud kasalihan iku padha karo roh lan kuwasa kasalihan iku; nalika padha nganggep yèn awake sugih, tambah akèh bandhané, lan ora butuh apa-apa, déné sajatiné padha butuh samubarang kabèh.”

“Gusti Allah boten ewah tumrap para abdiningkang setya, ingkang ngreksa sandhanganipun tetep resik tanpa cacad. Nanging kathah tiyang sami sesambat, ‘Tentrem lan kaamanan,’ nalika karusakan ingkang dumadakan sampun tumekaning piyambakipun. Manawi boten wonten pamratobat ingkang tuntas, manawi manungsa boten andhap-asoraken manahipun lumantar pangaken dosa lan nampi kayekten kados dene wonten ing Gusti Yesus, piyambakipun boten badhe nate mlebet swarga. Nalika panyucekan kalampahan wonten ing antawisipun kita, kita boten badhe malih sareh kanthi rasa aman, gumunggung awit dados sugih lan saya kathah kagungan, sarta ngrasa boten mbutuhaken punapa-punapa.”

“Sapa kang bisa kandha kanthi satuhu: ‘Emas kita wis katitah ana ing geni; sandhangan kita tanpa cacad déning jagad’? Aku weruh Sang Piwulang kita nuding marang sandhangan kang diarani kabeneran. Sawisé sandhangan mau dilucuti, Panjenengané mbabar rereged kang ana ing sangisoringé. Banjur Panjenengané ngandika marang aku: ‘Apa kowé ora bisa weruh kepriyé wong-wong iku kanthi gumunggung nutupi rereged lan bosoking wataké? “Kepriyé kutha kang setya wis dadi sundel!” Omah Rama-Ku wis dadi omah padagangan, papan kang saka ing kono ngarsané lan kamulyaning Allah wis sumingkir! Awit saka iku ana kalesuan, lan kakuwatan ora ana.”

“Manawa pasamuwan, kang saiki lagi diragi déning murtadé dhéwé, ora mratobat lan ora kabéngkokaké manèh marang Gusti, pasamuwan iku bakal mangan wohing pakaryané dhéwé, nganti dhèwèké sengit marang awaké dhéwé. Nalika pasamuwan nglawan piala lan milih kabecikan, nalika dheweke nggolèki Gusti Allah kanthi andhap-asor sakabehé lan nggayuh timbalan luhuré ana ing Kristus, ngadeg ana ing landhesaning kayektèn langgeng lan kanthi pracaya nyekel apa kang wis kasawisaké kanggo dheweke, dheweke bakal dipulihaké. Dheweke bakal katon ana ing kasrahanan lan kasucèné kang diparingaké Gusti Allah marang dheweke, kapisah saka riribedan kadonyan, nuduhaké yèn kayektèn pancèn wis mardikakaké dheweke. Banjur para anggotané temenan bakal dadi wong-wong pilihané Gusti Allah, para wakilé Panjenengané.” Testimonies, jilid 8, 249, 250.